

Salašarski život je miran, ali zahtevan i traži vredne ljude, jer posla ima na pretek. Tu se posao nikada ne završava, jedino se na kraju dana prekida, da bi se sutra nastavio. Mnogi su od takvog načina života pobjegli u grad, a danas se iz grada vraćaju, jer taj i takav život ima svojih prednosti.

Dobar primer kako se nekada živelo i radilo, može se naći na salašu Udvardi, koji se prostire na 15 jutara iznad Bačke Topole, okružen bagremovom šumom i netaknutom prirodom, gde zečevi, fazani, srndaći dolaze u baštu i dele sa domaćinom sve što u bašti uspeva: „domaćin sadi, a divljač se sladi“.

Za sedamdesetšestogodišnjeg Čaba Janoša, se još uvek može reći da je glava kuće, iako sin Ferenc Čaba, ćerka Čila i njen muž Đerđ, njihova deca, sin Đurka i ćerka Julijana, svi pomažu. Za radnog veka Janoš je bio majstor, stolar. Tek kada je otišao u penziju, sa svojom suprugom Anom upotpunosti se posvetio salašu.

-Kada smo bili mladi imali smo veliko društvo, i stalno smo nešto proslavljali. Predlog da nešto napravim u turističko-ugostiteljskom smislu, stalno je stizao od naših prijatelja. Kada sam otišao u penziju, ovu lepotu smo odlučili da podelimo sa drugima. Naš sin Ferenc se bavi turizmom, i on nam je rekao da ovde ne treba ništa posebno ulagati, i da je baš onako kako je napisano u knjigama. Kada je došla inspekcija, odmah je kategorizovala ovaj objekat sa tri zvezice - priča gospodin Janoš.

Tako je, ugrađujući u njega sve svoje znanje, umeće i ljubav, bračni par Čaba, obnovio sve objekte, trudeći se da maksimalno sačuva autentičnost prostora, koji je samo u njihovoj porodici duže od 100 godina, kada ga je deda gospođe Ane Čaba, rođene Udvardi, kupio od dr Hadži Janoša.

Na salašu Udvardi možete boraviti u autentičnoj vojvođanskoj kući sa početka prošlog veka, u kojoj se čuva stari nameštaj, ormani, ručni radovi, muzejske vrednosti. Raritet predstavlja stalak za umivanje, sa lavorom i bokalom od engleskog porcelana, venčanog poklona baki Udvardi.

Centralna zgrada danas ima dve uređene sobe i apartaman, za prijem devetoro gostiju, visine tri metra, koje krasi snažne grede, postavljene kao potpora tavanskom prostoru gde se kadgod skladištila pšenica. Gospodin Janoš se još uvek seća kako je i sam iznosio džakove sa pšenicom, u vreme kada su na salašu uzgajali sve što je bilo potrebno za život.

Na salašu još uvek postoji u izvornom obliku sačuvana krupara i krunjač, vinski podrum, od cigala i sa zemljanim podom, u kojem je bilo uskladišteno 700 do 800 litara vina, za potrebe kuće i njenih gostiju. Danas su u njemu ostala samo stara hrastova burad i još se ne zna da li će se gospodin Janoš, ili možda njegov sin ili unuk, odvažiti da zasade ozbiljnije količine vinove loze, za šta je Telečka visoravan više nego pogodna, i okušati se u proizvodnji vina, makar kao

deda i pradeda, za svoje potrebe.

-Krupara, stara bar 100 godina, radi i dan danas, netaknuta sačuvana onako kako je izgledala nekada, sa presama, muljarama i buradima, jer sve radi i nema smisla da se bilo šta menja dok traje i koristi svrsi. Na salašu imamo i pecaru za rakiju, koja je nešto novija, jer nismo imali bunar na salašu, a bez vode se rakija ne može peći. Kada smo uspeli da napravimo bunar, odmah smo kupili i pecaru, jer nam je bilo lakše da to radimo na svom salašu, nego da čekamo desetak dana da bi stigli na red i pečemo rakiju u nekoj iznajmljenoj. Imamo i svoj voćnjak sa oko 200 sadnica, najviše kajsija, kruška i šljiva, jer od toga je i najbolja rakija.

Salaš Udvardi se nalazi između Bačke Topole i Bajše, udaljen 350 metara od glavnog puta Bačka Topola–Kula i svega 2,5 km od Bačke Topole. Brežuljkast teren, na kojem se nalazi salaš, pogodan je za boravak, ali isto tako lako je odšetati se, ili biciklom odvozati (postoje biciklističke staze) do bazena živopisne Bajše, ili jezera u Bačkoj Topoli. Moguće je da se vreme provede i u jahanju. Mada salaš ne poseduje svoje konje, u poslovnoj vezi je sa onima koji imaju i mogu da na samom salašu organizuju školu jahanja i jahanje.

Salaš Udvardi je lep i leti i zimi. Svako godišnje doba ima svoje idilične trenutke i lepote, pogodne da se otkriju mene prirodnih ciklusa, skrivenih u buci i žurbi predimenzioniranih gradova.

Za one koji nisu pohodili ranije selo, nalaze se i svinje rase mangulice i vijetnamke, koje osim za gledanje mogu da se, po dogovoru, pripreme i za gozbu. Jer, to je salaš, prostor u kome se red i hijerarhija podrazumevaju, a svako daje i uzima onako kako je propisano Božjim ili prirodnim zakonima.

A budućnost?!! Za Janoša Čabu je to produžetak onoga što su njegova žena i on sačuvali nasledivši od svojih, potonje generacije da sačuvaju i prenesu dalje. Važno je da ostane u porodici. Lepo bi bilo da se izgradi jedna velika igračkaonica-učionica, u koju bi dolazila deca i upoznivala se sa stvarnom istorijom ovog prostora na primeru salašarskog života, i sa prirodom, jer usled ove lepote mobilni, internet, televizor nemaju smisla, a vaspito-obazovni rad putem primera ima puno opravdanje.

[Više slika možete videti o v d e.](#)